

Gea a NGF ed a tariffa da conversiun

Radunanza da delegads da la pbd a Schiers

■ (anr/fa) Cun 36 cunter 3 vuschs sustegna la pbd chantunala la lescha davart la NGF grischuna. Er al project federal d'adattar la tariffa da conversiun minimala di la partida gea. «L'affera davart la taglia, datas bancaras enguladas, ostagis en Libia: Quests temas han dominà l'ultim temp las novitads en e da la Svizra», ha ditg Marcus Hasler, il president da la pbd grischuna, mardi a Schiers a chaschun da la radunanza da las delegadas e dals delegads da la partida. Era sch'ins na sappia anc betg da quantas datas bancaras ch'i sa tracta e da tge qualitad ch'ellas sajan reageschian parts da la regenza e dal parlament federal memia spert: «Quai ch'è necessari è dapli calma per ponderar bain ed analisar la situaziun, avant che reagir», è Hasler da l'avis. La pbd vegn sco ch'el ha cuntinuà a s'engaschar per in tal agir, «cun ina politica transparenta e reala vulan ins cuntanscher puspè in maletg positiv da noss pajais».

«Vischnancas fissan surdumandadas»

Per decider la parola davart la Nova concepziun da la gulivaziun da finanzas e da la repartiziun da las incumbensas tranter il chantun e las vischnancas (NGF grischuna) aveva envidà la pbd il deputà Jon Domenic Parolini (pbd, Suot Tasna) da preschentar ils arguments per questa lescha. Il cunterreferat ha tegnì Patrik Degiacomi, il president da l'AvenirSocial dal Grischun. El ha menziunà sco arguments cunter la NGF grischuna surtut la responsabladad finalia per la scola e per ils fatgs socials che las vischnancas duessan surprendre: «Las vischnancas

Il president da la pbd Marcus Hasler (entamez) cun ils dus referents, pro NGF Jon Domenic Parolini (san.), contra NGF Patrik Degiacomi.

FOTO F. ANDRY

fissan surdumandadas, perquai d'ovri uss ina buna analisa e dapli temp per preschentar ina versiun optimada da la NGF grischuna», ha manegià Degiacomi. A l'argument che la scola vegnia indeblida e surlaschada a las vischnancas ha ditg Jon Domenic Parolini ch'il chantun

surprendess tut ils custs da las direcziuns da scola e da las novaziuns e dals curs da perfecziunament obligatorics. «Las vischnancas survegnissan ulteriurs meds finanzials per purtar ils custs da la furmaziun e vegnissan cussegladas vinavant sco en fin uss.» Areguard la tema che las

structuras dals fatgs socials vegnissan abolidas ha Parolini quietà: «L'agid social optimà restass en ils nov centers regiunals e la gulivaziun da las grevezzas impediss ch'ina vischnanca vegniss engrevgiada memia ferm en il sector social.» Ses arguments han persvas ils dele-

gads: Cun 36 cunter 3 vuschs han els decis la parola gea per la NGF grischuna.

Critigà las assicuranzas privatas

Il referat cunter l'adattaziun da la tariffa da conversiun minimala tar la prevenziun professiunala ha tegnì il deputà Peter Peyer (ps, Cuir). I sa tracta d'in project da votaziun socialpolitic, ha'l manegià: «Sche la tariffa da conversiun vegn diminuida, sa diminuiscan era las rentas, e vi da quai han interess mo ils assicuraders privats», ha ditg Peyer, «quels din baingea che la tariffa da conversiun na saja betg finanziabla, tuttina cuntinueschan els ad assicurà sco en fin uss – tgi sa pertge?» Cussegliegr guvernativ Hansjörg Trachsel ha argumentà ch'ins stoppia causa la durada da vita pli auta adattar la tariffa da conversiun minimala per rentas a partir dal 2016. «I na sa tracta betg d'in enguladitsch da las rentas, causa che tut las rentas che cumenzan fin l'onn 2016 n'èn betg pertutgadas da l'adattaziun», ha'l ditg. Gia oz ston tenor el tar ils fatgs da sanadad, tar l'AVS ed en auters secturs ils giuvens gidar a purtar ils custs per las persunas attempadas. «Nus na pudain betg simplamain far surprendre puspè la generaziun giuvna ulteriurs ristgs e grevezzas finalias», ha punctuà Trachsel. Da quel avis eran er els delegads: Cun 40 cunter 6 vuschs ha decis la pbd chantunala la parola gea a l'adattaziun da la tariffa da conversiun minimala. La suprastanza da la pbd cussegia in gea a l'artitelg costituziunal concernent la perscrutaziun vi da l'uman. L'iniziativa per in advocat dals animals dentant propona ella da refusar.

Bilantscha da las guardias da cunfin regiun III, 2009

■ (cp) Ils 12 da december 2008 è entrada en vigor en Svizra la cunvegna da Schengen. Cun ina campagna d'infurmaziun aveva il Corp da guardias da cunfin sensibilisà ordavant la populaziun che Schengen na signifitgia betg simplamain «via libra» tras la Svizra.

La Svizra fa bain part dal spazi da Schengen, ma ella n'è betg membra da l'uniun da duana da l'UE. Quai vul dir che las guardias da cunfin fan vinavant las controllas da duana. En quest sector valan las medemas disposiziuns sco avant. La cunvegna da Schengen ha da princip pudì vegnir realisada senza difficultads, cunquai ch'il Corp da guardias da cunfin è sa fatschentà gia intgins onns avant cun la nova filosofia da controlla. Las controllas da las guardias da cunfin eran gia avant la cunvegna per gronda part confirmas a Schengen.

Il Corp da guardias da cunfin n'ha constatà naginas consequenzas negativas da la participaziun a Schengen, quai betg il davos era grazia a las controllas da duana ch'èn vegnidas fatgas vinavant al cunfin ed en il sector da cunfin. La tschertga specifica da rauba engulada, rauba da cuntrabanda, drogas u armas resta garantida.

En il rom d'ina controlla da duana u en cas da suspect pon las guardias da cunfin era far vinavant controllas da persunas. In avantatg da Schengen è la collavuraziun intensivada cun las autoritads chantunals e cun las organisaziuns partenarias en Svizra ed a l'exteriur. Dapi ils 14 d'avust 2008 profittescha il Corp da guardias da cunfin ultra da quai d'ina banca da datas impurtanta: Il sistem d'infurmaziun da Schengen SIS.

Sistem d'infurmaziun da Schengen

Questa banca da datas dat access a tut ils cas registrads e permetta a chaschun da controllas da cumparegljar las indicaziuns d'ina persuna u d'ina

chaussa cun questas datas. En la perioda dal 1. da schaner fin ils 31 da december 2009 ha il Corp da guardias da cunfin regiun III intervegnì tranter auter en ils suandants secturs sin fundament da consultaziuns dal SIS: 26 investigaziuns da persunas cun l'intent da las extrader; 141 scumonds d'entrar en Svizra per burgais da terzs stadis; 21 persunas sparidas; 146 retschertgas da dimora per las autoritads giudizialas; 444 investigaziuns d'objects (documents pers, etc.).

Migraziun

En il sector da la polizia d'esters ha la guardia da cunfin tranter auter da cumbatter las arrivadas e partenzas illegalas, las dimoras illegalas, la lavur clandestina,

la cuntrabanda da persunas ed il commerzi cun umans.

L'onn passà ha il Corp da guardias da cunfin regiun III constatà in'arrivada illegala da 300 persunas (onn precedent: 144). En il sector da la cuntrabanda da persunas ha ella intervegnì cun success en 37 (42) cas.

Meds narcotics

Er il 2009 ha la guardia da cunfin regiun III cumbattì cun success il possess illegal da meds narcotics ed il commerzi cun tals. Ella ha confiscà las suandantas quantitads: 2,2 kg haschisch (1,2 kg); 0,4 kg marihuana (1,6 kg); 7,7 kg heroin (8,4 kg); 1,5 kg cocain (0,2 kg); 70 pirlas cun differentas substanzas psicoactivas (LSD, Ecstasy, etc.) (405 tocs).

Documents sfalsifitgads u utilisads a moda abusiva

Il 2009 ha la guardia da cunfin regiun III confiscà en total 182 (182) documents sfalsifitgads. 11 (11) persunas han utilisà in document che na tutgava betg ad ellas. Las sfalsificaziuns eran da fitg buna qualitad e mo spezialists versads pon differenziar tranter «sfalsifitgà» ed «original». Questas examinaziuns pretendan dals spezialists ina gronda experientscha e bler know-how tecnic.

Cuntravenziuns en il sector da duana

La guardia da cunfin regiun III ha scupert il 2009 en total 2788 (2887) cas da cuntravenziuns da la lescha da dazi. Quellas concernan la lescha da la taglia sin la plivalur, il pajament da dazi u la

proteccziun da las spezias e da las marcas, sco era delicts en il sector da la polizia d'economia, da commerzi, da mastergrn e da sanadad.

Prestaziuns d'agid

En 496 (326) cas ha il Corp da guardias da cunfin regiun III prestà agid. Quel tanscha d'engaschaments a favur d'autras autoritads fin ad agids spontans tar acziuns da retschertga da persunas sparidas. Il dumber creschent da prestaziuns d'agid visavi l'onn precedent è d'attribuir surtut als engaschaments per il corp da polizia chantunala. I sa tracta en emprima lingia da sustegns d'engaschaments da la polizia e d'examinaziuns da vehichels e d'edifizis tras spezialists dal Corp da guardias da cunfin.

Las guardias da cunfin fan vinavant las controllas da duana.

MAO

Il Corp da guardias da cunfin

Il Corp da guardias da cunfin Cgcf è la part uniformada ed armada da l'Administraziun federala da duana AFD ed appartegna uschia al Departament federal da finanzas DFF. Las incumbensas dal Cgcf cumpiglian ils secturs da la duana, da la polizia da segirezza e da la migraziun. Sco pli grond organ da segirezza civil sin plaun nazional è il Cgcf l'emprim filter da segirezza da la Svizra ed ina pitga impurtanta per il mantegniment da la segirezza interna.

Il sector da competenza da las guardias da cunfin regiun III cun radund 250 collavuraturas e collavuraturas cumpiglia geograficamain ils chantuns Grischun, Son Gagl, ils dus Appenzells, Glaruna ed il Principadi da Liechtenstein.